

MESARSKI LIST

Stručni list za mesarski, kobasičarski i srodni zanat

Izlazi mjesečno.

Uredništvo i uprava p. Št. Vid nad Ljubljano. Telefon št. 22-89.

Oglasi po cjeniku.

Pretplata za čitavu 1932. godinu 30 Dinara.

Mesarski stalež i — kriza

Velika skupoća nije danas pogodila samo konzumenta, već i producenta, a osobito seljaka. Naravno da od današnje krize nije bio pošteđen ni mesarsko-kobasičarski stalež, koji krizu naročito mnogo osjeća, a ima i stvari, koje to njegovo stanje još mnogo pogoršavaju. Nećemo ovdje raspravljati o seljačkim klanjima, koja su se već svugde pojavila i to baš u onim krajevima, gde imade i onako mnogo mesara, koji zbog oskudice posla već jedva izlaze na kraj, već smatramo za dužnost, da naglasimo, da su baš mesari uočili prvi potrebu, da nije dovoljno, da se govori sa drugima onu fatalnu reč — kriza, pa da se čeka što će budućnost doneti, već su oni odmah gledali, kako bi se moglo današnje stanje za njih popraviti, pa se pristupilo odmah onim marama, za koje se pouzdano smatralo, da će moći bar donekle ublažiti današnju krizu.

Imajući u vidu dejstvo, da su cene stoci pale, mesari su odmah prema padu cena stoke sukcesivno i snižavali cene svojim proizvodima, tako, da se danas jedino cene mesa nalaze približno u istom razmeru, kao prije rata.

Daklem niže cene mesa, kod današnje nabavne cene stoke, ne mogu se nikako polučiti, jer i pre rata meso nije bilo jeftinije no danas.

Ali mesari i kobasičari očekivali su, da će njihovom primeru slediti i drugi obrtnici, koji su svakako u boljem položaju prodavati robu jeftinije, jer je baš kod njih razlika između nabavne i prodajne cene suviše velika. U tome i leži uzrok krize, jer industrijska, obrtna i druga preduzeća traže mnogo više i veće cene, nego u normalno doba, ma da oni danas radništvu zbog »krize« reduciraju plate na minimum, a cene proizvoda ostale su kraj sve redukcije na staroj visini.

Zato mi mesari sa punim pravom očekujemo, da će se svi drugi povoditi za primerom našim, pa da i oni pokažu puno dobre volje, da se današnje teško ekonomsko stanje popravi. A to ne treba činiti rečima, već — delima, a to će dokumentovati na taj način, da i oni sniže cene svojim proizvodima, jer bez toga biće čekanje na bolju budućnost — iluzorno!

Prva jugoslovenska mesarsko-kobasičarska stručna knjiga ugledala je svijeta

Već odavno osjećala se koč nas potreba mesarsko-kobasičarske stručne knjige, jer do danas ovakve još nismo imali štampane na našem jeziku, i ako je ona od preke potrebe za svakog onog, koji izvršuje taj zanat.

Uprava »Mesarskog lista« uočila je prva tu činjenicu i nastojavala je, pružiti našim mesarima i kobasičarima stručnu knjigu, koja bi u svemu odgovarala potrebama mesarskog staleža, imajući kod toga u vidu baš one prilike, koje vladaju kod nas.

Da bi postigli sa izdavanjem naše prve stručne knjige što bolje rezultate i da možemo pružiti mesarima i kobasičarima sve ono, što je njima za stručno znanje pre svega potrebno, uprava našeg lista prinudjena je bila, uložiti mnogo truda i vremena oko sredjivanja i izbora materijala, pa je angažovala najistaknutije stručnjake, kako bi mogla izdati knjigu, koja bi bila shodno očekivanju i potrebama na primernoj visini.

Pune tri godine prošle su, dok se ipak uspelo srediti sve one stvari, koje danas sačinjavaju našu stručnu knjigu. Uprava lista nije žalila ni truda ni novčanih sredstava, samo da bi mogla mesarima pružiti zbilja ovakvu knjigu, koja bi služila pre svega unapredjivanju i usavršavanju mesarsko-kobasičarskog staleža u glavnom, a koja bi bila vazda dobar pratilac i savetnik svakog onog, koji bi tražio na kakve pomoći.

Svaki početak je težak, a da je to istina i to vrlo opravdana, o tome se morala uprava baš kod izdavanja ove knjige osvedočiti. Kad smo pristupili radu, naišli smo na velike poteškoće i to baš zbog toga, što za mesarsko-kobasičarski stalež kod nas još ništa nije bilo učinjeno. Nismo imali ni jedne jedine stvari, na koju bi se mogli osloniti i koja bi nama bila služila kao putokaz za naš rad. Tako smo bili onda prinudjeni, stvoriti ovu knjigu bez ikakvih pomoćnih sredstava i tudje saradnje. Strana literatura, koja je nama doduše stajala na raspolaganje, nije mogla biti upotrebljena, jer su prilike kod nas drukče, no one u zemljama, gde već ima stručne literature mesarskog staleža. Ali, usprkos svemu tome nismo klonuli, jer smo bili čvrsto rešeni, da knjigu, bez koje da-

nas ni jedan napredan i svestan mesar ne može biti, ipak izdamo i to u onom obimu, kakvog smo već iz početka odredili.

Dragi čitaoci, evo vam knjige, koju smo Vama bili obećali i želimo Vama, da Vam bude od pomoći u Vašem radu, a od Vas očekujemo, da je dobro primite. U koliko bi ipak ko od naših čitaoca naišao na koje mane u knjizi, to molimo sve, da nama to odmah jave, a bićemo svima na savjetima zahvalni.

Ono, što je bilo najteže, izvršili smo. Sada je na vama, da i vi sa svoje strane poradite oko toga, da ude iduća knjiga, koju budemo izdali još bolja i usavršenija od ove, pa nama pošaljite sve, što držite da bi bilo potrebno još štampati.

Da je ova knjiga, koja je temelj za mesarsku i kobasičarsku literaturu kod nas, ugledala sveta, zasluga je u prvom redu svih onih saradnika, koji su nama poslali materijal za knjigu i istog onako sredili, kako odgovara prilikama kod nas. Upravi našeg lista prijatna je dužnost, zahvaliti se svima onima, koji su saradivali kod uredjivanja i izdavanja ove I. Jugoslovenske mesarsko-kobasičarske stručne knjige. Naročito zahvalnost dugujemo svima onima, koji su nama poslali besplatno na raspolaganje materijal za knjigu, i koji su nama stavili na raspolaganje mnogo potrebnih klišea.

Svima čitaocima preporučujemo, da u buduće i oni saradaju sa nama oko izdavanja nove, velike stručne knjige na taj način, što će nama poslati novih recepata i uputa, kojih u ovoj knjizi još nema, kako bi iduća knjiga bila što usavršenija.

Uprava našeg lista očekuje sasvim opravdano, da će u buduće biti i saradnja za stručni deo lista od strane čitaoca što aktivnija, jer samo na taj način postići ćemo, da bude iduća knjiga obuhvatala sve ono, što je našim mesarima i kobasičarima u svim mogućim prilikama potrebno.

Svima onima, koji su se bili na knjigu pretplatili, poslali smo stručnu knjigu, pa želimo, da njima bude svestrano dobro poslužila. Zahvalni bićemo svima, koji nama budu javili svoje primedbe u po-

gledu knjige, pa bili one dobre ili nepovoljne.

Sadržaj knjige, koji obuhvata 161 stranu, sledeći je:

I. Odeljenje stoke. U tom odeljenju govori se o običnim znacima zdravlja i bolesti kod životinja. Raspravlja se o najpoznatijim zaraznim bolestima, pa se daju i upute, kako se mogu bolesti lečiti, u koliko je to kod pojedinih uopšte moguće.

II. Stručni deo za mesarsko kobasičarski zanat. Ovo odeljenje obiluje bogatim uputa za svakog mesara i kobasičara. Raspravlja se o kupovanju stoke, o klaoničkim metodama, predložuje se važnost kalkulacije i način postupanja sa sirovim kožama. Pošto je iskorišćivanje kostiju u mesarskim preduzećima vrlo važno, to će naći svako mnogo uputa za tu stvar, kao i za iskorišćivanje krvi, koje je baš do danas bilo vrlo neracionalno. Ima i rasprava o hladionim napravama u mesarskoj obrti, upute za uredjenje savremene mesare, kao i odeljak o iskićenju izložbenog prozora i poslugi mušterija.

III. deo, govori o mesarskom i kobasičarskom priboru. Naći ćete u ovom odeljku opis, kao i upute za primenjivanje svih vrsti mesoreznih strojeva, mesarskog alata itd., dakle sve, što je od alata našim mesarima potrebno i važno.

IV. Receptni deo. Ovaj deo obuhvata 281 recepta za sve prilike, i to za zimsku i letnju robu. Važne su rasprave o izboru mesa, o odeljenju za soljenje leti, kao i za spravljanje salamure. Dobar je recept za spremanje prata i recept za spremanje raznih smesa za mozaike.

Cena je ove stručne knjige, vezane

PAD CENA BLAGU U SLOVENIJI, ZBOG NOVIH DEVIZNIH PROPISA U AUSTRIJI.

Zbog oštirih deviznih propisa u Austriji, izvoz stoke iz čitave zapadne Slovenije gotovo je nemoguć. Zbog toga je došlo do katastrofalnoga pada cena, te su sada cene rogatac marve niže, nego u bilo kojem kraju države, dok su prije bile više. Da se seljacima omogući nekakav utrak, izdala je općina Celje — okolica dozvolu, da vlasnici stoke na teritoriju općine Celje — okolica mogu klati blago ne samo za vlastitu potrebu, nego i za prodaju. Tako se već ove nedelje u neposrednoj blizini Celje mogla kupiti prvorazredna teletina za 7—8, a prvorazredna govedina čak i po 6 dinara po kg. Naravno, da celjske domaćice sada kupuju meso u okolini, pa tako u veliko konkurišu mesarima, koji skoro sada posla nemaju. Sigurno je, da se tako nemože produžiti, jer ako se hoće s jedne strane pomoći seljaku s tim, da mu se dozvoljava klati stoku i za prodaju, s druge se strane na taj način sasvim upropašćuje naše mesare, koji zbog toga naravno ostanu bez posla. Seljak ne treba da plati onaj porez, kojeg je mesar dužan platiti, pa zato nije ni čudo, ako je kod seljaka, koji nikakvog poreza za klanje ne plaća, meso mnogo jeftinije. Svakako je potrebno, da vlasti o tome poveru ozbiljno računa, pa treba tu naći drukči izlaz no onog, kojeg je pronašla općina Celje-okolica. Nas u ostalom rešenje općinskog odbora Celje — okolica mnogo ne iznenađuje, jer znamo, da je većina od članova odbora seljaka, pa je sasvim naravno, da će oni štiti pre svega svoje interese. Ali potrebno bi bilo, da kraj toga ne zaborave, povesti računa i o mesarskom staležu, koji svakako zaslužuje najveću pažnju.

Cene žive vage kretale su se ovako: telad 4—4.50, volovi 2.50—4, krave 1.50 do 3; i svinje 8 do 10.

u platno, sa zlatnim slovima, 160 Din i šalje se franko poštarine, isključivo samo pouzecom. Pošto smo štampli više primeraka, no što je bilo naručenih, to možemo za sada poslati knjige još za istu cenu, koja je važila i za one, koji su se ranije predeležili, i to dok traje zalih. Ko poručuje od jednom 2 komada, dobije 5% popusta, a kod naručbe 3 komada 10%, 6 komada 20%, a onima, koji bi poručili 12 i više komada, dozvoljavamo 30% popusta. Ovlastili smo i nekoliko agenata, da mogu primati naručbe za knjigu, pa može svako dati Din 40 u ime kapare, i to samo onima, koji se budu legitimisali sa punomoćijem naše uprave, snabdevenom sa pečatom uprave.

Naša stručna knjiga potrebna je u svakoj mesarskoj kući, i to podjednako majstoru, poslovodji, svakome pomoćniku, pa i šegrtu, koji hoće napredovati i u svome zanatu postići uspehe, bez kojih danas ne može prosperirati. Knjiga, koja je vrlo ukusno opremljena, prigodna je i za poklone u raznim prilikama, pa ćete učiniti svojim drugovima veliku radost, ako budete njima poklonili ovu važnu i lepu knjigu.

Svaki majstor treba da kupi ovu stručnu knjigu svome šegrtu, pa će se on docnije uvijek sa zahvalnošću sjećati svog dobrog majstora i doba, koju je proveo kod njega.

Držimo, da će svi naši mesari i kobasičari uočiti važnost ove I. Jugoslovenske mesarsko-kobasičarske stručne knjige, pa da neće biti ni jednog, koji istu ne bi naručio, jer je ona njemu od velike koristi.

Požurite, dok traje zalih, pa naručite odmah knjigu od uprave »Mesarskog lista«, Dravlje, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Iz naše uprave.

U našem prošlem broju priložili smo svima poštanske uplatnice sa molbom, da nama svaki naš čitaoc izvoli putem istih doznačiti Din 30 u ime pretplate za čitavu 1932 godinu. Svako nam mora priznati, da je pretplata za list zbilja vrlo umerena i minimalna, pa je zbog toga i pružena mogućnost svima našim čitaocima, da mogu izmiriti svoje dugovanje upravi »Mesarskog lista«.

Mnogi su nama već odmah u početku prošlog meseca doznačili pretplatu, ali mnogi to do danas još nisu učinili. Držimo, da su to zgrehili omaškom ili su na to i zaboravili, pa zbog toga molimo sve one gg. čitaoce, da nama izvole pouzdanu do najkasnije 15. marta o. g. doznačiti Din 30, jer drugih priloda, osim pretplate, naš list nema, pa je zbog toga prvenstvena dužnost svakog mesara i kobasičara, da pošalje onu malu sumu od 30 Din, pa tako upravi omogućuje, da može zastupati putem štampe interese mesarsko-kobasičarskog zanata. Uvereni smo, da neće ova naša molba ostati bez rezultata, pa zato očekujemo doznaka pretplate još od svih onih, koji istu do danas još nisu regulisali, i to tako, kako smo već kazali, do 15. marta ove godine.

Primećujem ovom zgodom, da je naš stručni list danas najjeftiniji od svih drugih, a stavili smo si u dužnost, da nastojimo, da bude naš list i u ovoj godini po sadržini na zavidnoj visini, pa da branimo svestrano interese našeg kobasičarskog i mesarskog staleža, gdegod to bude zatrebalo.

Stavili smo si u zadatak, da u zajednici sa već postojećim pripremnim odborom za saziv kongresa, ove godine okupimo sve naše mesare na I. Jugoslovenskom mesarsko-kobasičarskom kongresu pa da tako udružimo sve naše mesare i kobasičare u jednu zajedničku, čvrstu organizaciju, koja će vazda stojati na braniku vitalnih interesa svojih

članova. Jasno je, da može jedino sopstvena staležka organizacija, koja će biti čvrsta i jaka, braniti interese mesarsko-kobasičarskog zanata i to naročito u današnje doba, kad se sa sviju strana čine mesarima velike smetnje i neprilike, koje nikako ne zaslužuju, pa danas ne postoji ona staležka korporacija, koja bi štitila mesare i kobasičare od ovakvih napadaja. Zato je baš potrebno, da se okupite svi oko svog stručnog »Mesarskog lista«, koji je vama vazda najpouzdaniji prijatelj u svima vašim nevoljama i neprilikama.

Mogli ste se već uvjeriti o tome, da je naš list uvijek verno stajao na strani

svojim čitaocima i branio njihove interese. Dali smo svima upute, kako treba da štite svoje interese i javno putem štampe branili smo osnovna prava mesarsko-kobasičarskog staleža. Dobili smo od naših čitaoca mnogo zahvala za pismene savjete i nije bilo još ni jednog čitaoca, koji bi bio uzalud od nas tražio bilo savjeta, bilo pomoći. Zato možemo kazati, da je vama naš list najvjerniji drug, pa budite i vi sa svoje strane dobar prijatelj svom listu, koji od Vas drugo ne traži, no to, da na vreme, a to je najkasnije do 15. marta o. g. uplatite pretplatu, od svega Din 30.

Uprava »Mesarskog lista«.

Cene stoke i mesa

Pad cena stoke općenita je pojava danas u svim agrarnim državama. Tako su n. pr. cene stoke u Madjarskoj i Poljskoj srazmerno još niže, nego li kod nas. U Italiji su također pale cene, i naš izvoz u Italiju nailazi na velike poteškoće, jer ne možemo konkurirati sa Madjarskom u ceni, iako Madjari moraju izvažiti svoju stoku u Italiju preko naše države. Naš je izvoz stoke pao na minimum, ali zato beležimo veliki porast konzuma u tuzemstvu. Seljaci sami konzumiraju više mesa a isto tako i gradsko stanovništvo zbog niskih cena. Tako je n. pr. u ljubljanskoj klaonici zaklano prošle godine za 4000 svinja više, nego u god. 1930. Konzum teletine u prošloj godini bio je za 3500 komada telića više, nego u god. 1930. Konzum govedine nazadovao je, a to je svakako posledica manjega konzuma govedine u vojsci. Karakteristično je, da je potrošnja mesa napadno jako porasla u poslednjim mesecima prošle godine, kada su baš cene naglo pale. Cene mesa prilagodile su se nižim

cenama stoke. Danas se cene mesa i stoke nalaze približno u istom razmeru, kao prije rata. God. 1913 bila je cena govedine na ljubljanskim sajmovima poprečno 93 krune za 100 kg žive vage, dok je istovremeno cena najboljeg mesa za kg, sa privagom bila 1.80 do 1.90 kruna. To znači po valutnom paritetu, danas cena od Din 10.— za stoku, a 20 Din za meso. Sada su cene u Ljubljani sledeće: volovi prima 4.50 do 6 dinara, a cena mesa 10—20 dinara za 1 kg. Na taj način uspostavljen je normalni razmer između cene mesa i cene stoke. Usled jačeg konzuma mesa, cene su se stoke danas donekle stabilizirale. Veći konzum radi niskih cena donekle je nadoknadio gubitke kod izvoza te tako sprečio daljni pad cena. Cene su stoke danas nešto čvršće, kako se to pokazalo na poslednjim tjednim sajmovima, a to je i razumljivo, kad se pomisli, da je seljaštvo u toku poslednjih meseci prošle godine radi pomanjkanja stočne hrane već rasprodalo suvišnu stoku.

Kontrola izvoza stoke

Zakon o organizaciji i kontroli izvoza stoke i stočnih proizvoda od 22. decembra pr. god. privodi se u život. Pravilnik o kontroli izvoza stoke, koji reguliše modalitete primjene pomenutog zakona, izradjen je u Ministarstvu trgovine i industrije ovih dana stupio na snagu. Prema tome, može se očekivati da još tokom ovog meseca kontrolni aparat, predviđen § 4 Zakona, počne da funkcioniše. Ovim povodom vredno je osvrnuti se na značaj i domašaj zakona o kontroli izvoza stoke i stočnih proizvoda.

Izvoz stoke i stočnih proizvoda podležao je dosad samo sanitetskom nadzoru, saobražno veterinarskim i drugim sanitetskim propisima, koji su na snazi. Novim zakonom od 22. decembra 1931 predviđa se kontrola u pogledu trgovinske organizacije izvoza stoke i stočnih proizvoda. U § 1 zakona stoji, da se »u svrhu racionalizovanja izvoza stoke, stočnih proizvoda i preradjevina u opće, kao i u svrhu izvršenja trgo-

vinско-ugovornih odredaba koje se odnose na ovu vrstu izvoza« Ministar trgovine ovlašćuje se, da propiše odredbe o organizaciji toga izvoza i kontrolne mere, kojima će se izvršenje tih odredaba obezbediti.

Raspravljajući o toj kontroli izvoza stoke, beogradski »Trgovinski Glasnik« završuje svoj uvodni članak ovim rečima:

»Ostaje fakat, da Zakon od 22. decembra 1931 samo djelomično reguliše naš izvoz stoke i stočnih proizvoda, u vezi sa kontingentnom politikom pojedinih zemalja. Pored pitanja kontingenata, naš izvoz stoke i stočnih proizvoda postavlja, pogotovu danas, čitav niz drugih pitanja i zahtjeva podesne mere za njihovo regulisanje. Radi tih drugih momenata, potrebno će biti proširiti zakonska ovlašćenja i doneti izmene u §§ 3 i 5 Zakona od 22. decembra 1931. kojima je, bez stvarne potrebe, sužen značaj i domašaj kontrolnog režima, koji taj zakon sadrži.«

Kako su vršene pronevere na klaonici Subotičke opštine

Subotica, 10. februara. — »Vreme« javlja: Po prijavi gradskog senata u Subotici uhapšen je upravnik klaonice Franjo Bogdanov, veterinar. Prema prijavi, on je izvršio delo utaje u iznosu 200.000 dinara na štetu opštine i države. Bogdanov je u utorak uveče stavljen u policijski pritvor, a njegovo saslušanje počće danas po podne. Hapšenje Bogdanova izazvalo je najveću senzaciju ne samo u Subotici, nego i u Osijeku, odakle je rodom i gde je bio vrlo poznat.

On je pre 10 godina došao u Suboticu i postavljen je prvo za veterinara, a uskoro zatim za upravnika Opštinske klaonice. Prvih godina radio je marljivo a posle toga primećavalo se da je izgubio ambiciju i postao nemaran.

Vest o tome da je Bogdanov uhapšen zbog pronevere, izazvala je najveću senzaciju i zbog toga, što je on živio u vrlo srednjim materijalnim prilikama i nije imao novčanih briga, raspolazući sa platom od 7000 dinara, besplatnim stanom i osvetljenjem. Pre nekoliko meseci, kada je veliki beležnik, g. Franjo Vukić bio postavljen za vršioca dužnosti pretsednika Opštine odredio je, da se svi zavodi grada Subotice i činovnici, koji rukuju novcem, pozovu na obračune.

To je imalo za rezultat prvo otkrivanje velike afere u Gradskom bioskopu.

Istovremeno g. Vukić odredio je pregled svih gradskih trošarinskih stanica i ostalih zavoda. Pre tri nedelje izvršen je vanredni pregled svih gradskih trošarinskih stanica i ostalih zavoda. Pre tri nedelje izvršen je vanredni pregled klanične kase i ustanovljen prvog dana deficit od 45.000 dinara. Bogdanov je dao obavezu, da će to popuniti. Medjutim, računospitači nastavili su pregled i našli, da deficit u 1931. godini iznosi 90.000 dinara.

Ovu svotu Bogdanov nije mogao da podmiri, jer njegovi bogati rođjaci nisu hteli da ga pomognu. Prvo je mislio da izvrši samoubijstvo, a potom je počeo da simulira ludilo, pa ga je jedan lekar uputio u bolnicu na posmatranje. Tu je bio u odeljenju za živčane bolesti nedelju dana, ali su lekari ustanovili, da je potpuno zdrav i normalan i da može odgovarati pred sudom za učinjena dela. Kada je pušten iz bolnice, protiv njega je podneta prijava i tada je došlo do njegovog hapšenja.

Interesantan je način, na koji je Bogdanov vršio malverzacije. On je rukovao klaničnim taksama vodeći dve knjige; jednu prihoda, drugu rashoda, ali

novac nikad nije predavao blagajni. Bogdanov tvrdi, da nije proneverio ni jednu paru, a da mu je novac iz blagajne nestao. Naplaćivao je i skupni porez na poslovni promet od subotičkih mesara, koji su klali na klanici, o čemu je vodio zasebnu knjigu. Poslednjih meseci nije isplaćivao ništa Poreskoj upravi, tako da je država oštećena sa 46.000 dinara, pošto je i taj novac »nestao«. Naplaćivao je trošarinu na po-

sebnim blokovima, koje je dobio od gradskog trošarinskog odeljenja. Posle upotrebe blokova trebalo je da ih vrati sa novcem, medjutim on je zadržavao kod sebe i blokove i novac, koji je takodjer »nestajao«. Računa se, da je Bogdanov proneverio 200.000 dinara.

Naši mesari u Subotici sa velikim interesovanjem očekuju dalji razvoj događaja oko pronevere u Opštinskoj klaonici.

Pitanje seljačkih klanja u Austriji likvidirano je — a kod nas?

Još prošle godine pisali smo, da su austrijski mesari bili u vrlo nezgodnom položaju, jer su tamo učestala klanja stoke od strane seljaka u tolikoj meri, da se dešavalo, da su mnogi mesari bili prinudjeni, zatvoriti svoje radnje. Savez mesara i kobasičara pokušavao je u više mahova, da se ovakvom radu od strane seljaka stane na put, ali su sve intervencije ostale uzaludne, pa čak i one kod vlade. Položaj za mesare u Austriji bio je u toliko teži (sličan onome u Njemačkoj), jer su tamo n. pr. seljaci, koji sami stoku za klanje ni imali nisu, isto kupovali od drugih seljaka, pa meso onda prodavali. Ali, nije seljacima bilo dovoljno samo to, već su pravili i mesne proizvode, kobasice itd., te nosili to u gradove na prodaju. Naravno, da su vrlo lako pravili mesari-ma konkurenciju, jer je seljak tamo bio u tom pogledu zaštićen, pa nije plaćao za ovakova klanja nikakvog poreza. Značajan za tamošnje prilike bio je i fakat, da su čak i veleposjednici, koristeći se tim prilikama u Austriji, počeli tjerati mesarski zanat i osetno konkurisali mesarima, koji u ono doba ni zarade ni posla imali nisu, jer je svako kupovao jeftino meso, pa i kobasice od seljaka, od kojeg je mogao dobiti sve za 40% jeftinije.

Situacija postala je u Austriji po mesare takova, da se odmah moglo videti, da je nemoguće, produžiti ovakav rad seljaka, ako se neće, da bi kraj toga propao mesarski zanat. Bilo je radnji, koje su bile otvorene u mesecu svega 3 puta, a po neke bile su i mesecima zatvorene.

Savez mesara i kobasičara našao se u vrlo nezgodnoj situaciji, jer su bile sve prethodne intervencije od njegove strane uzaludne, a položaj po mesare iz dana u dan sve očajniji. U svrhu zaštite vitalnih interesa svojih članova savez bio je prinudjen, da poduzme najenergичnije korake kod vlade, pa da uspe, da se pitanje tih domaćih klanja od strane seljaka reguliše onako, da budu mesari, kao zanatlije, zaštićeni. I uspeli su! Vlada donela je rešenje, da mora svaki onaj seljak, koji želi klati stoku u svrhu prodaje, platiti sve one dažbine i porez, kojeg i mesari plaćaju i to uvijek pre klanja kod najbliže poreske uprave. Tek, nakon uplate slobodno mu je klanje one stoke, za koju je platio porez. Sve žandarmerijske stanice dobile su naredjenje, da strogo pazе, da se seljaci toga propisa striktno pridržavaju. I, gle čudo, preko noći pala su klanja seljaka u svrhu prodaje, za 60%. To znači, da je seljak ipak došao do zaključka, da se mu klanje ne isplati onako, kako je to očekivao, ako mora da snosi sve one terete, koje je dužan mesar platiti. Zbog toga je sigurno, da čez kroz kratko vreme seljaci klati samo još za svoje domaće potrebe. Vlasti rigorozno postupaju, pa je tako neki seljak, koji klanje nije na vreme prijavio, platio u ime kazne 552 Din, a kraj toga povisuju se sve ostale pristojbe još za duplo.

Kod nas naravno prilike su sasvim drukčije, jer čine većinu stanovništva seljaci, pa znamo, da su i oni od današnje krize teško pogodjeni. Cene stoke i mesu danas su u istom razmeru kao pre rata dok su cene svim drugim artiklima ostale na istoj visini kao i onda, dok je bilo novaca dosta. Seljak dakle mora prodati jeftino svoju robu, a skupo plaća onu robu, koja mu kod kuće treba. Jasno je, da se tu morao naći neki izlaz za seljaka siromašnog stanja, ali se mi ne slažemo s tim, da bi i kod nas nastupile po naš mesarsko-kobasičarski zanat ovakove prilike, kakove su vladale do pre kratkog vremena zbog tih domaćih klanja u Austriji. Ali, mi se bojimo, da bi to zbilja moglo na-

stupiti, jer i kod nas seljaci u veliko kolju i to ne u svoje svrhe, već samo za prodaju. Pošto mi još nemamo zakona, koji bi ta seljačka klanja regulisao, to pojedine banovine nastojavaju, da ovo pitanje reše shodno prilikama, koje na pojedinim teritorijama vladaju. Poljoprivredno odeljenje kr. banske uprave Savske banovine za sada još najbolje je rešilo to pitanje, samo bi bilo potrebno, ako bi ovakove dozvole za domaća klanja u svrhu prodaje učestale, da se nadje i za ova rešenje kao u Austriji, a to je, da plate seljaci sve one pristojbe i poreze, koje su dužni i mesari plaćati. Rešenje kr. banske uprave Savske banovine može se smatrati pravednim, jer je to kod nas ipak prvi slučaj pokušaja regulisanja domaćih klanja kod nas. Pošto rešenje kr. banske uprave jasno kaže, ko sme klati, to možemo sa sigurnošću računati da do zloupotreba toga rešenje na štetu naših mesara neće doći.

Kako smo već javili, prema tom istom rešenju, svako tako klanje stoke po vlasnicima vezano je na prethodnu zasebnu dozvolu sreskog načelnstva, koje će im izdati po znanju i saglasnosti zvaničnog veterinara. Takova bi se dozvola smela podeliti samo u iznimnim slučajevima, gde se kod vlasnika seljaka dokaže veliko siromaštvo.

Prodaja mesa od tako zaklanih životinja imala bi se ograničiti samo na dotična boravišta vlasnika, odnosno na mesta, gde mesarskog obrtnika nema. Kako se iz svega vidi, ova je dozvola vezana uz stanovite uslove, te se ovo rešenje ne može tumačiti ovako, kao da je izdana generalna dozvola vlasnicima, da bez ikakvog ograničenja mogu klati vlastitu stoku i prodavati meso.

Kako smo već kazali, kr. banska uprava Savske banovine našla je pravilno rešenje, jer nema onog mesara, koji bi bio protivan tome, da zbilja vrlo siromašan seljak zakolje, po komad stoke, pa da meso prodaje tamo, gde mesarskog obrtnika nema, da sebi tako malo pomogne. Ali, kr. banska uprava trebala bi izdati naredbu, kojom se svima seljacima, sem gore izloženim slučajevima, strogo zabranjuje svako klanje u svrhu prodaje mesa, a odrediti treba za prestupnike stroge kazne.

Neka se povedu i ostale kr. banske uprave za primerom kr. banske uprave Savske banovine, pa ako se bude vodilo računa, što će nesporno i biti, da se svi striktno pridržavaju naredbe, onda će kod nas pitanje seljačkih klanja biti rešeno u obojestrano zadovoljstvo i onako, kako bi trebalo da bude u interesu mesarskog zanata, a i siromašnih seljaka.

NAŠ IZVOZ STOKE, MESA I KOŽE U GOD. 1931.

Živa stoka: konji kom. 25.420, dinara 49.613.880; ždrijebad kom. 583 komada Din 550.700; mazge kom. 167, Din 315.350; magarci kom 79 Din 83.30; goveda (volovi, bikovi, krave i junad) kom. 91.005, Din 205.396.537; telad kom. 17.981, dinara 12.269.290; svinje kom. 273.450, Din 285 milijuna 12.920; sitna stoka kom. 602.279, dinara 8.876.818; pernata živina kg 7.988.936, Din 105.123.298.

Meso: svježe kg 16.581.451, dinara 196.542.343; preradjevina od mesa 39.749 kilograma, Din 8.864.459.

Mast svainjska kg 792.959, dinara 12.176.374.

Životinjski proizvodi: maslo kg 303.055, Din 8.486.356; sir običan kg 103.790, Din 1.193.630; kaškavali kg 1 milijun 794.878, Din 29.829.174; jaja kg 26 milijuna 307.051, Din 399.724.929.

Kože: govedie kg 1.040.499, dinara 10.830.547, teleće kg 519.048, dinara 8 milijuna 566.619; ovčije kg 187.159, dinara 2.708.969; kozije kg 27.213, dinara 575.038; jagnjeće kg 1.034.639, Din 22.150.014; jareče kg 322.400, Din 13.693.533, od divljači kg 57.915, Din 9.510.589.

Rezultat

nagradnog vučenja, održanog 10. o. m. za pretplatnike »Mesarskog lista«.

I. nagradu, garnituru nehrđajnih rema, vrednost Din 3000— dobio je naš pretplatnik g. Praunseis, Ljubljana; dostaviće njemu nagradu Grudnik d. z o. z. Ljubljana-Dravljje;

II. nagradu, pokalajisanu gnečilicu, vrednost Din 2400— dobio je Juraj Veselič, mesar, Zagreb, Vlaška ul. 108; nagradu poslaće njemu izravna tvornica »Titan« Kamnik;

III. nagradu, mesarski kantar, nosivost 100 kg, jednu pilu za kosti, strugač za panj i 20 kuka, vrednost nagrade Din 600— dobio je g. Stevo Jakčin, mesar, Brčko; dostaviće njemu nagradu Grudnik d. z o. z. Ljubljana-Dravljje;

IV. nagradu, kiješte za šunku na mermernoj ploči, pilu za kosti, strugač za panj, vrednost Din 400— dobio je g. Stjepan Zupanič, mesar, Samobor; dostaviće njemu uprava »Mesarskog lista«; Nagrade poklonio je I. Dolenc i Grudnik d. z o. z.

V. nagradu, nepromočivu kecelju, strugač za panj, razne kuke i ručne noževe, vrednost Din 300— dobio je Filip Pollak, mesar, Karlovac; nagradu dostaviće njemu Grudnik d. z o. z. Ljubljana-Dravljje;

10 nagrada i to I. Jugoslovensku mesarsko-kobasičarsku stručnu knjigu, dobili su gg. mesari: Juzbašić Andrija, Zupanja; Samojlo Kohn, Podr. Slatina; Karanov Mito, Brod n/S; Pribitzer Ivan, Jajce; Živanović Andrija, Melenci; Markvart Hinko, Zemun; Pfeiffer Franc, Kočevje; Kohlenbrandt Ivan, Črna; Malica Roman, Alibunar; Braća Mišković, Niš;

3 nagrade tvornice Paul F. Dick, Esslingen dobili su gg. mesari: Sudarević Pero, Modrić; Prokić Milan, St. Pazova; Soštarić Franjo, Križ-Dubrava; nagrade poslaće izravna tvornica Paul F. Dick, Esslingen;

4 nagrade veletrgovine creva »Jugocrevo« Zagreb, Klaonička ul. 9, dobili su gg. mesari: Ginder Franjo, Beli Manastir; Teufel Gjuro, Djakovo; Ries Josip, Bač; Putniković Miloš, St. Pazova;

6 nagrada veletrgovine Ljudevit Misner, Ogulin, dobili su gg. mesari: Batalović Damilo, mesar, Vrnjci; Nikolić Boško, Čačak; Pecej Antun, Sl. Požega; Cindery Gjuro, Osijek; Grgić Bora, Caribrod; Mihalyi Julio, Derвента; nagrade poslaće izravna veletrgovina Ljudevit Misner, Ogulin;

3 nagrade tvornice Georg Schicht, Osijek, dobili su gg. mesari: Györfi Vladislav, Maribor; Stanko Petrović, Vukovar; Skoberne Niko, Griže pri Celju; nagrade poslaće uprava lista;

24 nagrada genralnog zastupstva Friedrich & Haaga, Zagreb, Trg burze 1, dobili su gg. mesari: Stanković Vladimir, Bela Crkva; Fajdl Johann, Ninčičevo; Gedja Aca,

Konak; Krieger Friedrich, Stare Šove; Rodjak Luka, Feričanci; Baumholzer Simon, Batina (Baranja); Matula Petar, Bočar; Kosić Jozo, Vitez; Folk Nandor, Branjina; Schiller Josef, Opovo; Tangar Karlo, K. Gomilica; Kern Nikola, Lačarak; Pemper Ivan, Vojka; Djurdjević Voj., Sabac; Popov Stevan, Gospodince; Rudalić Djemail, Višegrad; Žvanović Nikola, Bribir; Martin Lajoš, Sv. Hubert; Gabrić Anton, Šmarje pri Sevnici; Topolić Vasko, Prijedor; Živko P. Čadić, Požarevac; Antonović Dragoljub, Kraljevo; Dorokhazi Julijan, Kucura; Vučković Milan, Bileće;

5 nagrada firme Kaučič, Ljubljana-Vič, dobili su gg. mesari: Serbec Ivan, Dolško; Mrežar Alojzij, St. Vid; Musar Josip, Ljubljana; Stefan Turk, Sp. Hudinja; Drev Ivan, Mozirje; nagrade poslaće uprava lista;

5 nagrada tvornice sapuna Zlatorog, Maribor, dobili su gg. mesari: Ferketić August, Voćin; Julinač Stevan, Bačka Palanka; Vučković Nikola, Bjelovar; Bonefačić Josip, Bačka na Krku; Grosescu Julio, Beli Manastir; nagrade poslaće uprava lista;

3 nagrade industrije sekira Jože Juhant, S. Jarše — Domzale, dobili su gg. mesari: Fuchs Jovan, Bačka Palanka; Posavac Ivan, Sarajevo; Miklauc Blaž, Zagreb;

10 nagrada (platno za kecelju) platnene industrije Alfred Kuhn, Osijek-Novigrad, dobili su gg. mesari: R. Zichler, Beograd; Lambert Schaville, Zemun; Acedan Vasa, Pančevo; Ljuba Ilijević, Crepača; Dietrich Heinrich, Novi Sivič; Turkočević Petar, Pančevo; Streker Kristijan, Beška; Bokunić Milivoj, Zagreb; Slogar Viktor, Sarajevo; Korhec J. Subotica;

2 nagrade tvornice R. Blacha, Ljubljana, dobili su gg. mesari: Bokić Miloš, Stara Pazova; Franjo Kralj, Zagreb;

14 nagrada, raznog mesarskog alata, dobili su gg. mesari: Franjo Böhm, Split; Pavlov Milivoj, Vel. Kikinda; Franjo Harth, Osijek; Radosavljević Stevan, Čurug; Ivan Marač, Sušak; Pipić Muharem, Sijekovac; Buschbacher Josef, Putinci; Hahn Alfred, Laštovo; Dosler Pavo, Novi Sad; Spiegler Marko, Kutina; Krajčić Petar, Erdevik; Križanić Ivan, Dobrljin; Kesić Hasan, Zavidovići; Badurina Šime, Novajla.

Svima našim čitaocima poslaće uprava našeg lista ovih dana nagrade, u koliko iste ne dobiju izravno od darivaoca, kako smo to već gore naveli. Pošto imamo troškove oko poštarine, omota itd. to smo onima, kojima su nagrade već poslate, priložili uplatnice, da nama izdatak za poštarinu izvole povratiti.

Mesarske vesti

NAIMENOVANJE G. SAVE MARKOVIĆA.

Poznati naš stručnjak za mesarsko-kobasičarska pitanja g. Sava Marković iz Smedereva, naš stalni saradnik, izabran je bio na plenarnoj sednici Zanatske Komore u Beogradu od 27. dec. 1931 god. za sudiju Stalnog Izbranog Suda Zanatske Komore u Beogradu za godinu 1932.

Redakcija »Mesarskog lista« čestita g. Savi Markoviću na tom naimenovanju, nadajući se sa punim uverenjem, da će i na ovom vrlo važnom mestu zastupati interese svog staleža onako, kako je to svugde i do sada radio.

NOVOSADSKI MESARI PRED SUDOM.

Kao što smo već u prošlom broju našeg lista pisali, novosadska policija optužila je sudu grupu od blizu 70 novosadskih mesara, da su prodavali meso i ostale preradjevine od mesa sa većom zaradom od 25%, što se kosi sa § 8 Zakona o suzbijanju skupoće. Na osnovu ove tužbe i saslušanja svedoka, državni tužilac je podigao tužbu protiv 46 novosadskih mesara, a na osnovu gore spomenutog zakona, te se tako našlo 46 novosadskih mesara na optužničkoj klupi.

Pošto taj proces nije okončan, to ćemo o rezultatu sudjenja izvestiti docnije, kad bude sudjenje završeno.

INTERES ZA NAŠU SUHOMESNATU ROBU U FRANCUSKOJ.

Zagrebački »Jut. list« donosi pod gornjim naslovom dopis iz Pariza, u kojem se konstatuje sve veći interes za našu suhomesnatu robu u Francuskoj. Ali odmah dodaje, da uz tu okolnost treba zabeležiti i jednu drugu, koja je kadra paralizirati povoljni učinak prve i protiv koje treba što hitnije poduzeti shodne korake: To je nova politika kontingentiranja s izdavanjem uvoznih dozvola, koji dani kontingenat često čine iluzornim.

U francuskom uvozu imade osobito pogodno mesto suhomesnata roba dobre kvalitete i jeftinijih cena. Konkurencija za evropske zemlje ovde imade manju opasnost, nego li je to u pogledu žita,

jer se stoka logično ne može proizvoditi s pomoću strojeva na veliko. Zato su neke spretne zemlje tu situaciju brzo iskoristile i počele s uspehom plasirati mesnatu robu na francuskom tržištu.

Medju tim zemljama osobito se ističe Italija. Talijanska suhomesnata roba nalazi se u Francuskoj danas na svakom koraku. Čudna okolnost, kad se znade, da Italija kod nas kupuje stoku! Ali ta okolnost baš pokazuje jedan veliki nedostatak: Dirigiranje proizvodnje i trgovine prema prilikama na tržištu!

Za Italijom se brzo pokazala Mađarska. Danas imade u Parizu više mađarskih suhomesnatih radnja, koje uvoze robu na veliko iz Mađarske i ovde ju rasturaju, stičući sve više mušterija. »Salamy Hongroise« oglašuje se ovdje kao najbolja salama na svijetu i ona doista imade uspeha.

Konačno se dosjetiš, i neki naši trgovci da bi bilo dobro pokušati i s našom robom. Naručeno je više stotina kg naše salame i onda je počelo rasturanje. Posao je u početku teško išao, ali se doskora, poglavito zbog naših cena, toliko razvio, da su se prikupile stotine dobrih i stalnih kupaca (trgovačke kuće, restoranti itd.). Osokoljeni tim uspehom počele isti trgovci naručivati na hiljade kilograma naše suhomesnate robe, i to, pored salame, kobasice, šunke, slaninu itd. Medjutim je nastupila politika kontingentiranja: Našoj državi je za ovu vrst robe dodeljen kontingenat od 30.000 kg i to upravo u času, kad se posao počeo razvijati, kad su se ponovile stare narudžbe i pojavile nove. No, da neprilika bude još veća, svaki uvoz unutar toga dozvoljenog kontingenta učinjen je ovisnim od posebne uvozne dozvole, koje podeljuje Ministarstvo poljoprivrede. Ta je dozvola odmah zatražena, no do danas nema nikakva rešenja. Dotle talijanska i mađarska roba i dalje prodire. Šta sada koristi i kontingenat i preorientacija?

BOLJE CENE MESU U PODRAVINI.

Usporedo sa porastom cena stoci na Podravini, porasle su i cene mesu u Koprivnici. Naročito je porasla cena govedine, koja se počela do ovoga meseca prodavati 4—8, a danas se prodava 8—10 dinara, a salu i

masti 12 dinar. Suha šunka 16, a kuhana 40 Din po kg.

KONZUM MESA U ZAGREBU.

U zagrebačkoj je klaonici zaklano stoke tokom zadnjih triju godina:

	1929.	1930.	1931.
konja	303	327	318
rogatog blaga	22.533	17.277	17.844
čoklova	1.735	364	229
telica	61.447	51.497	60.266
svinja do 30 kg	33.538	34.568	77.614
svinja preko 30 kg	65.885	69.422	88.831
sitne stoke	19.068	21.475	16.951

Ovim ciframa treba dodati uvoz u istom razdoblju, i to: Sušenog mesa i slanine: 1929. godine 1.306.657; 1930. god. 1.163.122; 1931. godine 1.144.521. — Masti: 1929. godine 769.882; 1930. godine 453.722; 1931. godine 317.231. — Svyježeg mesa i slanine: 1929. godine 139.735; 1930. godine 125.919; 1931. godine 265.337. — Mesnih otpadaka: 1929. godine 53.293; 1930. godine 63.475; 1931. godine 54.271.

Iz ovih se podataka vidi, da je u Zagrebu tokom prošle godine potrošeno mesa više, nego li ikoje godine dosada.

NOVI TERMINI GODIŠNJIH SAJMOVA U NOVOM VRBASU.

Općinska uprava u Novom Vrbasu odlučila je, da će od početka o. g. održavati godišnje sajmove uvijek u četvrtak, a ne u subotu kao do sada, a to znači uvijek za tri dana pre, nego do sada. Prvi godišnji sajam biće prema tome na 27. već na 24. marta g. g.

TRŽIŠTE STOKE.

TJEDNI SAJAM U ZAGREBU.

Nenadni preokret vremena mnogo je utjecao na prošli tjedni sajam, tako da je dogon bilo vrlo slab. Usled toga cene su učvršćene. Od strane inozemstva na današnjem sajmu nije bilo nikakvog potraživanja.

Dotjerano bikova 14; krava 59; junica 12; volova 120; junaca 2; teladi 37; konja i ždrebadi 27; svinja 112; odojčadi 24.

Cene: Bikovi kg žive vage Din 3.75 do 4.50; krave u mesarske svrhe žive vage kg 2.25—3.50; junice u mesarske svrhe kg žive vage Din 4.50—4.75; volovi I. vrsti kg žive vage Din 5.50—6; volovi II. vrsti kg žive vage Din 4.50—5; svinje tovljene kg žive vage Din 6.50—7; svinje sremeske zaklane kg Din 8.50—9; telad živa kg Din 6—7; telad zaklana kg Din 8—9.

Banjaluka 7. II. Poslednji sajam u Banjoj Luci bio je slab. Janjaca i koza nije bilo ni dogonano, a ostalog blaga veoma malo. Volovi su se prodavali po 1.75—4.50 po kg žive vage, junci 1.75—4, telad 4—6 dinara, ovce 1.75—3 dinara po kg žive vage.

Čakovec. Svinje su prodavane po 4 do 5, debele po 7 do 8 Din. Dogon svinja bio je slab, jer seljaci najviše prodavaju svinje kod kuće raznim posrednicima ovdašnjih trgovaca.

Giurg'evac 7. II. Dogon stoke na godišnji sajam bio je obilan i to stoke odlične kakvoće, ali je trgovina bila slaba. Cene su bile ove: volovi 5 do 5.50, junice 4 do 5, telici 4 do 5, bikovi 3 do 4, krave 1 do 2. Kupljeni su za Zagreb dva vagona telica, za Italiju jedan vagon telica i pet vagona tovljenih svinja. Potražnja za stokom na poslednjim sajmovima u Podravini znatno je oslabila zato, što izvoznici usled sadašnjeg clearing prometa sa Austrijom duže vremena ne mogu doći do svoje gotovine za stoku, koju izvoze u Austriju.

Karlovac 7. II. Tjedni sajam bio je dobar, osobito po dogonu, dok je prodaja razmjerno bila nešto manja. Cene su prema onim od prošloga tjedna nešto porasle. Telad je prodavana po 100—600, junad 5—6 Din za kg žive vage, junice 2—5, volovi 3—6, krave 2—4.50, svinje 5.10 po kg žive vage.

Kostajnica. Na prošlom tjednom sajmu, koji je bio vrlo dobro posiećen, cene su znatno porasle prema cenama prošlog sajma. Bilo je dosta stranih kupaca, a i dogon blaga bio je velik. Rogato blago je prodavano: krave za klanje 1.25—2 Din po kg žive vage, ostale po 2.25—4 Din; volovi po 4.50—6 i junci 3.50—5 dinara. Teladi je bilo mnogo više nego na prošlom sajmu, a prodavane su po 3—4 Din kg žive vage. Tovljene svinje prodavane su po 6—8 dinara kg žive vage, mršave po 3—4.50 Din. Odojčad 30—60 dinara komad.

Križevci. Godišnji t. zv. Fabijanski sajam stoke bio je slab i dogonom i prodajom. Prodano je 49 volova uz cijenu od 5—6 Din po kg žive vage, krava 93 po 1—1.75, junadi 21 po 4—5, junica 16 po 3—4.50, bikova 32 po 8—5, teladi 299 po 3—5.50. Cena je od prošlog sajma porasla za 1 do 1.50 dinara.

Koprivnica. Blaževski godišnji sajam, koji je do sada svake godine bio jedan od najboljih ovdašnjih sajмова, ove godine bio je slab. Prema dobrom dogonu stoke prvorazredne kakvoće, bila je trgovina slaba. Cene su bile ove: Volovi 5—6, junice 4—5, krave 3—4, krave za salamu 1—2, bikovi 3—4, telici 3—5. Svinja je bilo vrlo mnogo i cena im je bila 5—7 dinara.

Nova Gradiška. Tjedni sajam, kao i svi ove zime, bio je jak dogonom stoke, osobito goveda, ali slab prodajom. Otpremljeno je jedno dva vagona volova u Zagreb. Cena je bila volovima 3.50—5, junicama 3—4, a kravama 1.50—3. Debelih svinja prodan je jedan vagon u Petrinju po 4.50—5.50. Odojci su sada nešto skupili i plaćani su 35 do 70 dinara komad.

Novi Sad. Stoka za klanje žive vage: volovi 4—5, krave 2.50—4, telad 7—9.50, ovce 2.50—3, jaganjci 777—9, svinje 5—6, prasice 8—10 Din kg. Meso: govedina 8 do 12, telina 12—16, ovčetina 6—8, janjetina 12—16, svinjetina 10—12, odojci 14—16, salo 9—10, slanina sirova 9—10, slanina suha 12—14, mast 10—12, čvarci 10—12, suho meso 14—16, suha šunka 16—18, kobasice

mesnate sirove 14—16, kobasice mesnate suhe 20—24, krvavice 10—14.

Osijek. Meso: govedina 8—10, teletina 12—14, janjetina 20, ovčetina 8, svinjetina 10—12, suho meso 14—16, mast 14, slanina sirova 11, mast na veliko 9—10, suha slanina 14—16 Din.

Sarajevo. Dogon na marvenom sajmištu bio je za krupnu stoku dobar, sitne stoke slab. Goveda I. vrste 3.50—5.50, II. vrste 2 do 3.50, telad I. vrste 4—8, II. vrste 2—4, junad 1.50—2, janjad 8—15, bravi 150—350, prasad 50—150, svinje mesnate 4—5.50, svinje debele 6—7 dinara.

Smederevo. Položaj za mesare vrlo je težak, pošto je perad tako jeftina, da stanovništvo meso skoro i ne kupuje. Cene mesu i proizvodima od mesa: kg govedje 7—8, svinjsko 9—10, teletina 8—10, mast 10—12, čvarci 8, švargle 8—10, pastrma 12—16. Živa stoka: svinje 5—6, telad 4—5.50, volovi 3—5. Rogota stoka najviše se kupuje od oka, ali treba biti za tu vrst kupovanja dobar poznavao stoke. — Perad: par pilića 12—16, kokoši 16—20, čurke 30 do 50, guske 30—50. Sve te cene važe za par.

Subotica. Na sajmu bilo je dotjerano mnogo marve, pa se za rogatu plaćalo 2 do 4 Din. Za debele svinje plaćalo se do 5 Din po kg.

Varaždin. Dogon je bio slab, ali kupaca dosta. Dotjerano je 415 komada, prodano 372. Cene su porasle za 1 dinar po kg žive vage, i to s obzirom na veću potražnju. Tovljene svinje su prodavane po 7—8 dinara, mesnate, bele po 5—6, a baguni po 8—9 dinara po kg.

Virje. Godišnji sajam bio je dogonom obilan i trgovina živahna. Junice 4.50—5.50, telici i bikovi po 4—5, krave muzare 1—2 hiljade dinara komad. Volova i svinja na ovom sajmu nije bilo.

Vinkovci. Na godišnjem sajmu bila je ponuda dobra, ali potražnja vrlo slaba. Cene stoci općenito su niske. Konji za klanje plaćani su 500 Din za komad, goveda 2—4, telad 4.50—5.50, debel svinje 4—5, mršave svinje 5—7, svinje od godinu dana 250 do 500 Din par, odojci 30—80 Din komad.

Tržište kože

BEOGRADSKO TRŽIŠTE.

Sirova koža.

Govedje kože. Za sirove kože, od početka februara zapažene su veće ponude od potražnje, te se kod cena za te kože zabeležilo izvesno popuštanje.

Na beogradskoj klaonici govedje kože notiraju i to, one od 30 kg variraju od 4.50—5, a preko 30 kg 5—6 dinara po kg.

Juneće kože bez glave i kratkih nogu 8—9 dinara, a teleće takodjer bez glave i kratkih nogu u prosečnoj težini oko 4 kg po komadu variraju od 11 do 12 dinara po kg prema kvaliteti.

Kože, istrešene od soli plaćaju se srazmerno skuplje.

Janjeća roba, sezonska, od 95 do 100 kg, 100 kom. vrede 16 do 17 dinara po komadu, za robu, koja je uredno sortirana. Kako jagnječih koža kod naših izvoznika ima u dosta velikim količinama, to se isti uzdržavaju od novih zaključaka, očekujući dalji razvoj situacije.

Kozje kože. Opančari dobru robu u manjim količinama plaćaju 10 do 12 dinara po kg, prema kvaliteti. Za izvoz ne dolazi u obzir.

Ovčije kože. I ova je roba za izvoz zanemarena, a domaća poduzeća kupuju manje količine po 9—10 dinara kg, prema kvaliteti.

SARAJEVSKO TRŽIŠTE.

Trgovina sirovom kožom već dulje vremena miruje i nemože niti sa tu-a niti sa inozemstvom doći do poslova, jer ponudjene cene ne pružaju konvencijencu.

Kod mesara.

Kuharica: »Molim 1 kg govedine, ali neka bude žilava!«

Mesar: »Žilava? Pa zašto baš žilava?«

Kuharica: »E, znate, ako je meso previše dobro, onda za mene ništa ne ostane.«

Pre braka.

»Čestitam gospodjice, ipak ste našli svoj ideal.«

»Nadam se, da jesam!«

»A šta, ako ste se prevarili?«

»Onda će se i on prevariti.«

»Dobar dan, ja sam krojač Stevo. Molim vas, da li je gospodin Djoka kod kuće?«

»A, vi dolazite sigurno da probate?«

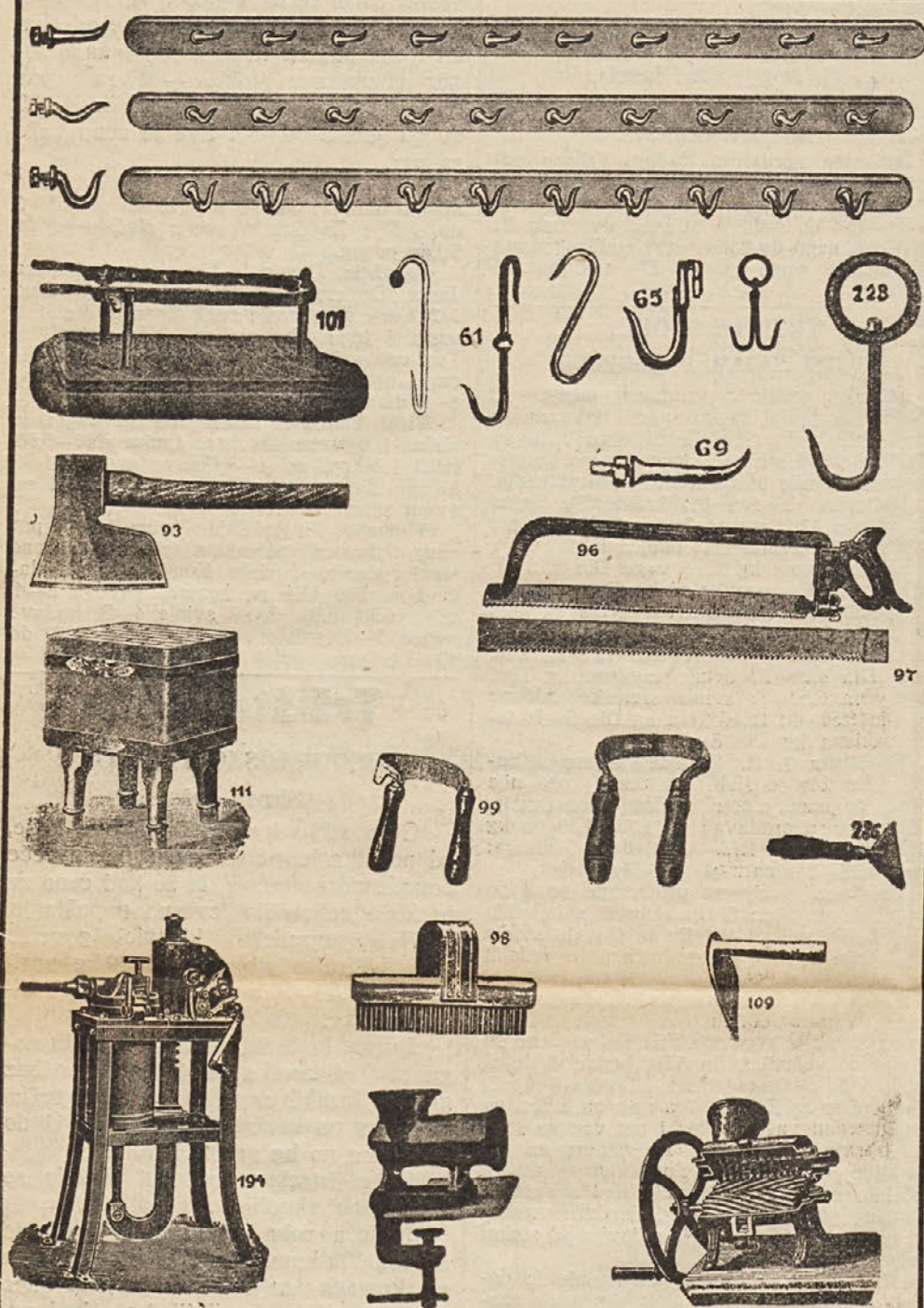
»Jeste, dolazim da probam, da li ću dobiti pare!«

PLUTOVO IZOLACIJO

Plutovu izolaciju, potrebnu za oblogu stijena kod hladiona, ledena, kućeraka i ormara za jela, dobavlja u prvovrsnoj kvaliteti

JELAČIN & KO
LJUBLJANA

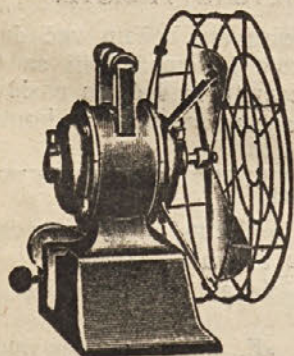
Grudnik, d. z o. z.
LJUBLJANA -- DRAVLJE

TEL. 22-89.

TEL. 22-89.

Tražite cijenik!

Tražite cijenik!

Neophodno potreban za svaku mesarsko-kobasičarsku radnju je „Eisluftkompressor“, novi ventilator, koji u kratko vreme bez leda ohladi vazduh, te osuši meso. Struja se troši na sat samo za 2—3 Din. cena je Din 2400.—.

Poručiti se može izravna od tvornice

Alfred Wunderlich,

Deutsche Elektro-Maschinen und Apparate-Bau,
BERLIN, S. 42, Moritzstrasse 14-15.,

ili kod njenog zastupstva:

Rudolf Grudnik, Ljubljana-Draavlje.

Šalje se isključivo samo pouzecom. Kod narudžbe treba navesti, da li se treba za Gleich-, Wechsel- ili Drehstrom te kolika je voltaža i kolika perijoda.

Jeftino na prodaju!

Jedan veliki kveč sa 19 noževa, na motorski pogon;
jedan mali kveč sa 11 noževa;
stolni kveč, mali;
jedan Wolf promer ploče 90 mm;
jedan Wolf promer ploče 100 mm;
jedan Wolf promer ploče 150 mm;
Ležeći špric za salame, sadržaj 30 litara;
jedan mlin za mirotije na motorski pogon;
jedna pila za kosti na motorski pogon;
jedna banja od 200 litara emajlirana;
jedan stroj za rezanje šunke i kobasica;
jedan ventilator (Eisluftkompressor);
jedna kanonšprica od 50 litara, specijalna, za tvornice salama;
više novih mesarskih kantara i presa za čvarke;

2 nove ležeće šprice od 4 litara sadržaja;
1 automatska vaga, nova;
1 pisača mašina, skoro nova;
3 reme, svaka po 3 m dugačka, sa konzolama, komplet; reme su iz materijala, koji nikad ne hrdja;
3 sprave za kuhanje šunke iz aluminijuma;

Oni gg. čitaoci, koji se za gornje predmete interesuju, neka se obrate pismeno na našu upravu, pa će dobiti tačne informacije. Svi su predmeti u

vrlo dobrom stanju, pa se dobiju po vanredno niskim cenama.

Nemojte propustiti ovu zgodnu priliku, pa pišite još danas na upravu Mesarskog lista, Draavlje p. Šent Vid nad Ljubljano.

POZOR!

Mesari i kobasičari!

Papir za zavijanje mesa i mesnih proizvoda Vam nudi najjeftinije tvrdka

G. KOVAČ, Ljubljana,
Gajeva ul. št. 2.

Zahtevajte uzorke i cene!

Na prodaju:

Jednu kompletnu hladionu u pogonu za mesara jeftino prodaje

KOLOMAN BLAŽEK

Crikvenica

Frankopanska ulica broj 49.

Platno

za mesarske kecelje (pripasnike)

kao i gotove kecelje sa monogramom po zadanoj mjeri kupuje se najbolje i najjeftinije kod samoproduktora

ALFRED KUHN,

OSIJEK — NOVIGRAD

DIVALTOVA ULICA 150 — TELEFON 3—95
BRZOJAVI: KUHN OSIJEK NOVIGRAD

Lijepo izradjena kecelja sa monogramom je najbolji poklon za svaku priliku.

Evo knjige!

I. Jugoslovenska mesarsko-kobasičarska knjiga štampana je. Ko ju još nije poručio, mora to odmah učiniti, jer je majstor bez knjige, kao vojnik bez puške.

Izsecite donju poručbenicu, pa je u kuverti pošaljite upravi našeg lista, koja će Vama knjiga biti odmah poslata.

Požurite! Ko će poručiti odjednom 3 knjige, dobiće 10% popusta; kod poručbine 6 knjiga 20%; a kod naručbe

12 knjiga 30%. — Skupljajte naručbe za knjigu, jer možete tako na lak način zaraditi novac!

Ovdje odreži!

Poručbenica

Upravi „Mesarskog lista“, Št. Vid nad Ljubljano.

Izvolite mi poslati I. jugoslovensku mesarsko-kobasičarsku stručnu knjigu, poštanskim pouzecom uz cijenu Din 160.—.

Ime i prezime:

Mjesto:

Ulica i broj kuće:

Banovina: